

عنوان مقاله:

فنون خطابه و اقتاع مخاطب در انس التائبين

محل انتشار:

همایش بین المللی هزاره شیخ جام (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

میرضیاء الدین میری - استادیار دیپارتمان زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه هرات، افغانستان

خلاصه مقاله:

احمد جام نامقی معروف به زنده بیل بکی از عارفان ایرانی است که به سبب پرورش مریدان سییار و تأثیر پایدار خود در عرفان و تصوف، از شهرت ویژه‌ی برخوردار است. مفصل ترین اثر به جامانده از شیخ جام، انس التائبين است. او در انس التائبين، پرسش‌هایی که مریدان و پرسش‌گران ازو پرسیده اند را پاسخ گفته است؛ از این روی، هدف بنیادین شیخ جام، تأثیر گذاشتن بر مخاطب و اقتاع است. با استناد به این که شیخ جام واعظ سرشناس و خطیب مبرزی بوده، می‌توان گمان برد که هنگام تقریر مطالب انس-التائبين، شگردهای خطابی به شکل عادی و طبیعی ریزش و تسسلط داشته اند؛ از این روی، کاویدن فنون خطابی در انس التائبين، می‌تواند چشم انداز خطابی نظر شیخ جام را بر جسته سازد. این جستار به هدف شناختن شگردها و قواعد خطابه در انس التائبين شیخ جام و با بهره وری از روش کیفی-تحلیلی و داده‌های کتاب خانه بی تلاش کرده که به پرسش‌هایی از این دست پاسخ بگوید: شیخ جام از کدام قواعد و فنون خطابی در انس التائbenین بهره برده است؟ لحن خطابی و خصوصیات زبانی و سبک خطابی شیخ جام در کتاب مذکور کدام هایند؟ بخشی از یافته‌های پژوهش بیان گر آن است که پنج مهارت خطابی آفرینش، سامان دهی، شیوه-پردازی، یادسپاری و ایراد، در انس التائbenین شیخ جام به ساختمان خطابه‌های او استواری بخشیده است؛ افزون بر این که خصوصیات ویژه زبانی و ادبی موجود در لحن محاوره‌ی خطابی شیخ جام، خطابه‌های او را از جهت زیبایی شناختی و فکری اعتلا بخشیده است.

كلمات کلیدی:

شیخ جام، انس التائbenین، خطابات، بلاغت، منطق، سامان دهی، آفرینش، سبک.

لينك ثابت مقاله در پايگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1519942>

